

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **D. S. N.**, zast. opatrovníkem: Organizace pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Praha 9, Kovářská 4, a ustanoveným zástupcem: Mgr. Martin Slezák, advokát se sídlem Chýně, U dráhy 316, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2007, čj. OAM-10-245/LE-C06-L07-2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2007, č. j. 46 Az 20/2007 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 13. 6. 2007, čj. OAM-10-245/LE-C06-L07-2007, zamítl žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Podanou žalobu Krajský soud v Praze zamítl. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v tzv. zkráceném řízení o azylovém právu zakotveném v § 16 zákona o azylu. Pokud žalovaný zamítl žádost žalobce podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou proto, že žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být v zemi původu vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebylo jeho povinností provádět dokazování o splnění podmínek § 12 zákona o azylu a meritorně posuzovat naplnění skutkové podstaty tohoto ustanovení. Námitka v tomto směru uplatněná proto podle soudu nemůže obstát, neboť obsahem správního spisu je doloženo, že žalobce žádné důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu v řízení před správním orgánem neuváděl. Zmínil pouze ekonomické problémy, legalizaci pobytu a snahu vyhnout se základní vojenské službě, které však nejsou podřaditelné důvodům taxativně vyjmenovaným v § 12 zákona o azylu, neboť nemají svůj původ v žádné formě pronásledování nebo obavy z pronásledování, jak má na mysli § 12 zákona o azylu. Ekonomické problémy pak postihují značnou část obyvatelstva Vietnamské socialistické republiky bez rozdílu a nejsou namířeny výlučně proti osobě žalobce.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností, ve které uplatnil důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Soud dle jeho názoru nesprávně posoudil právní otázku, a to zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14a zákona o azylu. Vietnam stěžovatel opustil proto, že odmítl nastoupit vojenskou službu z důvodu svědomí. V případě návratu by mu zde hrozilo trestní stíhání. Správní orgán pak porušil čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který zakazuje vyhostit nebo vrátit uprchlíka jakýmkoli způsobem za hranice území, kde by jeho život či svoboda byly ohroženy. Dále stěžovatel odkázal na čl. 53 a čl. 43 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky, podle kterých se může stát, že žadatel je podroben různým opatřením, která sama o sobě ještě nepředstavují pronásledování (např. různým formám diskriminace), ale jsou v některých případech spojena s dalšími zápornými faktory (např. obecné ovzduší nejistoty v zemi původu). V těchto situacích mohou různě se uplatňující aspekty ve svém součtu vyvolat určitý efekt, který může logicky opravňovat k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na kumulativním základě. Podle posléze uvedeného článku se tyto úvahy nemusejí nutně zakládat na osobních zkušenostech žadatele. To, co se stalo např. jeho přátelům, příbuzným a dalším členům stejné rasové nebo společenské skupiny, může klidně ukazovat, že jeho obavy v tomto smyslu (že se sám dříve nebo později stane obětí) jsou opodstatněné. Relevantní jsou zákony v zemi původu a zejména jejich aplikace. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační stížnosti odkladný účinek ve smyslu § 107 s. ř. s.

Při rozhodování o kasační stížnosti stěžovatele musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Předně tak zkoumal, je-li kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a s. ř. s., tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. K otázce zákonnosti postupu žalovaného, kdy při zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné již tento nečiní výroky podle §§ 12, 13, 14 či 91 (§ 14a) zákona o azylu, existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu: srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, www.nssoud.cz,

rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost dle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl. Vzhledem k tomu, že podle ust. § 32 odst. 5 zák. č. 325/1999 Sb., ve znění zák. č. 350/2005 Sb. podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věcech azylu má odkladný účinek, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Ustanovenému advokátu stěžovatele Nejvyšší správní soud odměnu za zastupování nepřiznal, neboť, jak plyne ze soudního spisu, neučinil v řízení o kasační stížnosti žádný úkon právní služby. Na výzvu Nejvyššího správního soudu k vyčíslení odměny, která mu byla doručena dne 4. 2. 2008, pak ve stanovené lhůtě nereagoval.

Pokud jde o ustanoveného opatrovníka stěžovatele, Organizaci pro pomoc uprchlíkům, byl tento ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 18. 12. 2007 (č. j. 46 Az 20/2007 - 50), tedy až poté, co byl stěžovateli týmž soudem ustanoven zástupcem advokát Mgr. Martin Slezák (usnesení ze dne 22. 11. 2007, č. j. 46 Az 20/2007 - 42). K ustanovení opatrovníka tak došlo v rozporu se zákonem, konkrétně ust. § 29 odst. 1 o. s. ř., neboť stěžovatel již byl v době jeho ustanovení zastoupen a nebyla tudíž splněna podmínka obsažená v hypotéze tohoto ustanovení (absence zastoupení fyzické osoby). Z povahy věci pak vyplývá, že tato podmínka je rovněž nezbytným předpokladem užití ust. § 29 odst. 3 o. s. ř., podle něhož krajský soud v daném případě postupoval. Jelikož usnesení ze dne 18. 12. 2007 již nabylo právní moci, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu než toto pochybení krajského soudu alespoň konstatovat.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. února 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu